

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 10g/2016

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 1 alin. (2) și
articolului 4 alin. (4) din Legea nr. 333 din 10 noiembrie 2006
cu privire la statutul ofițerului de urmărire penală

CHIȘINĂU

26 februarie 2016

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Tudor PANȚÎRU,
DI Victor POPA, *judecători*,
cu participarea dlui Maxim Iurcu, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 18 februarie 2016,
înregistrată la aceeași dată,
Examinând preliminar sesizarea menționată,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 26 februarie 2016 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La 18 februarie 2016, Curtea Supremă de Justiție a adresat Curții Constituționale sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 1 alin. (2) și articolului 4 alin. (4) din Legea nr. 333 din 10 noiembrie 2006 cu privire la statutul ofițerului de urmărire penală.

A. Motivele sesizării

2. Motivele sesizării, astfel cum au fost expuse de autorul acesteia, pot fi rezumate după cum urmează.

3. Conform articolului 1 alin. (1) al Legii nr. 333 privind statutul ofițerului de urmărire penală, ofițerul de urmărire penală este persoana care, în numele statului și în limitele competenței sale, efectuează nemijlocit urmărirea penală în cauze penale și exercită alte activități prevăzute expres de lege. Alineatul (2) al acestui articol stabilește că nu pot avea calitatea de ofițer de urmărire penală angajații organelor de urmărire penală abilitați cu funcții de menținere a ordinii publice, de control sau de exercitare a activității operative de investigații, care au statut de persoane investite cu funcții de constatare a infracțiunilor, stabilit prin lege.

4. Totodată, articolul 4 alineatul (4) al legii stabilește că procurorul, prin ordonanța sa, la propunerea ofițerului de urmărire penală, poate desemna și alți angajați ai Ministerului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție, Serviciului Vamal în calitate de ofițeri de urmărire penală.

5. În același timp, potrivit art. 2 alin. (4) din Codul de procedură penală, normele juridice cu caracter procesual din alte legi pot fi aplicate doar cu condiția includerii acestora în Cod.

6. În opinia autorului sesizării, prevederile contestate contravin articolelor 1, 23 și 25 din Constituție.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției (M.O., 1994, nr. 1) sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„(1) Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil.

(2) Forma de guvernământ a statului este republica.

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sânt garantate.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 25

Libertatea individuală și siguranța persoanei

„(1) Libertatea individuală și siguranța persoanei sânt inviolabile.

(2) Percheziționarea, reținerea sau arestarea unei persoane sânt permise numai în cazurile și cu procedura prevăzute de lege.

(3) Reținerea nu poate depăși 72 de ore.

(4) Arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalității mandatului se poate depune recurs, în condițiile legii, în instanța judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult până la 12 luni.

(5) Celui reținut sau arestat i se aduc de îndată la cunoștință motivele reținerii sau ale arestării, iar învinuirea – în cel mai scurt termen; motivele reținerii și învinuirea se aduc la cunoștință numai în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu.

(6) Eliberarea celui reținut sau arestat este obligatorie dacă motivele reținerii sau arestării au dispărut.”

8. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în M. O., 2013, nr 248-251, art. 699) sunt următoarele:

Articolul 2 Legea procesuală penală

„(1) Procesul penal se reglementează de prevederile Constituției Republicii Moldova, de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și de prezentul cod.

(2) Principiile generale și normele dreptului internațional și ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte constituie elemente integrante ale dreptului procesual penal și nemijlocit dau naștere drepturilor și libertăților omului în procesul penal.

(3) Constituția Republicii Moldova are supremație asupra legislației procesuale penale naționale. Nici o lege care reglementează desfășurarea procesului penal nu are putere juridică dacă este în contradicție cu Constituția.

(4) Normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate numai cu condiția includerii lor în prezentul cod.

(5) În desfășurarea procesului penal nu pot avea putere juridică legile și alte acte normative care anulează sau limitează drepturile și libertățile omului, încalcă independența judecătorească, principiul contradictorialității, precum și contravin normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.”

Articolul 253 Organele de urmărire penală

„(1) Urmărirea penală se efectuează de către procuror și de către organele constituite conform legii în cadrul:

- 1) Ministerului Afacerilor Interne;
- 2) Serviciului Vamal;
- 3) Centrului Național Anticorupție.

(2) Organele de urmărire penală sânt reprezentate de ofițeri de urmărire penală anume desemnați în cadrul instituțiilor menționate în alin.(1) și subordonați organizațional conducătorului instituției respective.

(3) Ofițerii de urmărire penală sânt independenți, se supun legii și indicațiilor scrise ale conducătorului organului de urmărire penală și ale procurorului.

(4) Statutul ofițerului de urmărire penală este stabilit prin lege.”

9. Prevederile relevante ale Legii nr. 333-XVI din 10 noiembrie 2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală (M.O., 2006 nr. 195-198, art. 918) sunt următoarele:

Articolul 4 Organele administrației publice centrale în care activează ofițeri de urmărire penală

„(1) Ofițerii de urmărire penală sânt desemnați și își desfășoară activitatea în organele de urmărire penală constituite, conform legii, în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Vamal și Centrului Național Anticorupție.

(2) Sistemul organelor de urmărire penală include, după caz, departamente, direcții generale, direcții, secții, servicii sau birouri de urmărire penală constituite în cadrul instituțiilor menționate la alin.(1) și al subdiviziunilor teritoriale ale acestora.

(3) Constituirea, reorganizarea și lichidarea organelor de urmărire penală de toate nivelurile se efectuează, în condițiile legii, de către conducătorii instituțiilor menționate la alin.(1).

(4) Angajații unor alte subdiviziuni din instituțiile menționate la alin.(1) pot avea atribuții de ofițer de urmărire penală numai în cazul desemnării lor prin ordonanță a procurorului, la propunerea ofițerului de urmărire penală.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării

10. Autorul excepției de neconstituționalitate menționează că, potrivit Codului de procedură penală, urmărirea penală se efectuează de către procuror și ofițerul de urmărire penală.

11. În același timp, potrivit art. 2 alin. (4) din Codul de procedură penală, normele juridice cu caracter procesual din alte legi pot fi aplicate doar cu condiția includerii acestora în Cod.

12. În pofida acestor reglementări, Legea nr. 333 din 10 noiembrie 2006 cu privire la statutul ofițerului de urmărire penală prevede posibilitatea conferirii atribuțiilor de ofițer de urmărire penală și altor angajați din subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție sau Serviciului Vamal prin emiterea unei ordonanțe de către procuror.

13. Prin urmare, autorul susține că, în lipsa unei prevederi similare în Codul de procedură penală, normele contestate nu pot fi aplicate.

B. Aprecierea Curții

14. Curtea reține că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum au fost interpretate prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, rezolvarea cazurilor excepționale de neconstituționalitate a actelor legislative ține de competența Curții Constituționale.

15. Curtea statuează că prerogativa de a soluționa cazurile excepționale de neconstituționalitate presupune stabilirea corelației dintre normele contestate și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de relevanța prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

16. Curtea constată că obiectul sesizării vizează corelația între normele cuprinse în Legea nr.333 din 10 noiembrie 2006 cu privire la statutul ofițerului de urmărire penală (art. 1 alin. (2) și art.4 alin. (4)) și

normele Codului de procedură penală, în ceea ce privește condițiile în care angajații organelor de drept pot avea atribuții de ofițer de urmărire penală.

17. Curtea reține că autorul excepției de neconstituționalitate a invocat pretinsa încălcare a articolelor 1, 23 și 25 din Constituție.

18. Curtea menționează că, prin Decizia nr. 8 din 9 noiembrie 2015, a fost declarată inadmisibilă sesizarea nr. 41g/2015 privind excepția de neconstituționalitate **cu un obiect similar**.

19. Curtea a reținut că, în lipsa incidenței normei constituționale asupra normei contestate, sesizarea nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

20. Curtea stabilește că, întrucât obiectul sesizării nr. 10g/2016 este identic cu obiectul sesizării nr. 41g/2015 și nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele expuse în Decizia nr. 8 din 9 noiembrie 2015 sunt valabile și în prezenta cauză.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 1 alin. (2) și articolului 4 alin. (4) din Legea nr. 333 din 10 noiembrie 2006 cu privire la statutul ofițerului de urmărire penală.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

Chișinău, 26 februarie 2016

DCC nr. 7

Dosarul nr. 10g/2016